

Huvudman

Ale kommun
kommun@ale.se

Beslut

Datum 2025-04-16

Dnr SI 2023:8879

Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Aroseniussskolan i Ale kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 17 maj 2024.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ale kommun att senast **måndag den 22 september 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Ale kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Ale kommun ska vidta följande åtgärder

Utredning av särskilt stöd

1. Se till att rektorn startar en utredning för varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommit före 15 april 2025 men som ännu inte utretts. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Rektorn ska dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).
2. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som framöver inkommer till rektorn eller den som rektorn har delegerat det till, ska rektorn se till att starta en utredning. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden 15 april till 19 september 2025 samt vilket datum som utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

3. Se till att rektorn, eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till, efter varje utredning om särskilt stöd fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska, för varje utredning enligt åtgärd 1 och 2 ovan som avslutas före 19 september 2025, dokumentera vilket beslut som fattades. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av åtgärder och innefatta en lista med vilka beslut som ovan angivna utredningar resulterat i (3 kap. 9 § skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:8879) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av Aroseniussskolan i Ale kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande särskilt stöd, utredning av frånvaro och förebyggande arbete för att skapa studiero.

Skolinspektionen beslutade den 17 maj 2024 att förelägga Ale kommun att senast den 11 november 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd.

Ale kommun inkom den 11 november 2024 med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen genomförde den 6 december 2024 en uppföljande intervju med personal i elevhälsan. Som en del av uppföljningen har även betygskataloger för elever för höstterminen 2024 samt vårterminen 2023 granskats. Ale kommun har inkommit med kompletterande uppgifter den 5 och 31 mars 2025. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Ale kommun har följt föreläggandet vidtagit åtgärder samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utredning av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslutet den 17 maj 2024 att det fanns brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd och i att besluta om att upprätta åtgärdsprogram. I tillsynen framkom att det fanns elever som inte hade nått de betygskriterier som minst ska uppnås och vars behov inte hade utretts. Därmed hade inte beslut om att utarbeta eller att inte utarbeta åtgärdsprogram fattats för dessa elever.

Av huvudmannens redovisning av föreläggandet framkom vilka elever som identifierats att inte nå de betygskriterier som minst ska uppnås, vilka elever som anmälts vara i behov av utredning av särskilt stöd samt huruvida en utredning startat eller inte för dessa elever. Av inkommen dokumentation framkommer att 74 elever bedömdes ha behov av särskilt stöd under perioden 17 maj 2024 till 11 november 2024. Vidare framkommer av dokumentationen att utredning av särskilt stöd påbörjats för 26 elever och att 28 av eleverna har åtgärdsprogram sedan tidigare. För 15 av de elever där utredning påbörjats har även beslut om att upprätta åtgärdsprogram beslutats. Av inkommen dokumentation framgår även att 21 elever anmälts för utredning av särskilt stöd vid tidpunkten 11 november 2024 men där utredning inte påbörjats.

I uppföljande intervju med representanter för elevhälsan uppgav representanterna att det finns elever som haft återkommande F i flera ämnen flera efterföljande terminer men som inte utretts för särskilt stöd. I intervjun med elevhälsans representanter uppgav representanterna att de känner till merparten av eleverna på den lista Skolinspektionen tagit del av avseende elever som anmälts för utredning av särskilt stöd men känner inte till resterande elever eller vem som ansvarar för utredning av särskilt stöd för dessa elever.

Av inkommen information från huvudmannen framgår att av de elever som anmäldes för utredning av särskilt stöd i slutet av september och oktober

2024 har utredning inte påbörjats för merparten av dessa 21 elever i april 2025. Av dessa elever där utredning ej påbörjats har fem av eleverna haft F i minst två ämnen minst två terminer bakåt i tiden. Det framkommer att samtliga elever där utredning om särskilt stöd ej startats ges extra anpassningar i olika omfattning.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns fortsatta brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Det framkommer av tillsynen att skolan genomfört flera utredningar om särskilt stöd och tar beslut om att upprätta åtgärdsprogram för elever i de fall utredning visar på behov av särskilt stöd. I tillsynen har det dock även framkommit att elever anmälts till rektorn och elevhälsan för utredning av eventuellt särskilt stöd men där det trots detta inte påbörjats utredningar för merparten av dessa 21 elever. Detta trots att anmälan att utreda särskilt stöd gjordes för drygt fem månader sedan. Att elevers eventuella behov av särskilt stöd inte utreds

efter att anmälan gjorts till elevhälsan utgör en brist i förhållande till vad som anges i skollagen. Det åligger rektorn att se till att sådana utredningar görs. Det är dock huvudmannen som har det yttersta ansvaret att se till att rektor, elevhälsa och lärare ges förutsättningar att vidta de åtgärder som krävs för att elevers stödbehov ska kunna utredas och för att eleverna i förlängningen ska kunna få det särskilda stöd som utredningen kan komma att visa att de är i behov av.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Ale kommuns verksamhet vid Aroseniussskolan 7–9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Ale kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet är fattat av beslutsfattaren Daniel Talje.

Utredaren Matilda Nordh har varit föredragande i ärendet.